

Artikel over de bevraging van het M-decreet bij ouders

Ouders over het M-decreet

De overheid organiseerde op 27 maart 2017 een conferentie over de meta-analyse van de evaluaties over het M-decreet. Ouderkoepel KOOGO heeft naar aanleiding van de uitnodiging voor deze conferentie ouders bevroegd over het M-decreet.

Welke ouders werden bevroegd en hoe werden ze benaderd?

Alle basis- en secundaire scholen in Vlaanderen van het stedelijk, gemeentelijk en provinciaal onderwijs kregen op 7 maart 2017 een mail met de vraag om de bevraging door te sturen naar hun ouders.

De bevraging

De bevraging bestond uit een algemeen luik (4 vragen), een luik voor ouders van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs (17 vragen), een luik voor ouders van kinderen uit het buitengewoon onderwijs (3 vragen) en een luik voor kinderen uit het gewoon onderwijs zonder specifieke onderwijsbehoeften (3 vragen). De bevraging liep van 7 tot 22 maart. Er waren 1394 respondenten, waarvan 942 de bevraging volledig invulden. Enkel de volledig ingevulde vragenlijsten werden geanalyseerd.

Conclusies

Algemeen

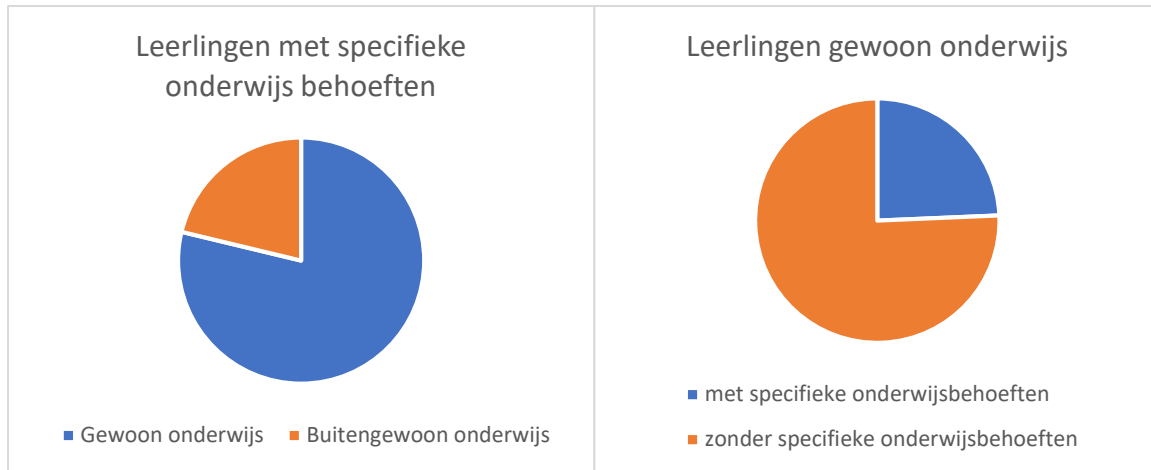
915 van de bevroegde ouders (97,1%) hebben een kind in het gemeentelijk, stedelijk of provinciaal onderwijs op het moment van de bevraging. 178 van hen (19%) zijn zelf tewerkgesteld in het onderwijs.

Slechts 2,9% van de bevroegden (13) is geen ouder van een kind uit het gemeentelijk, stedelijk of provinciaal onderwijs. Hiervan zijn 5 mensen werkzaam in het onderwijs, 2 grootouders, 1 pleegouder, 1 volwassen leerling, 1 logopediste en 3 ouders van kinderen uit het GO! onderwijs van de Vlaamse gemeenschap.

172 respondenten (18,3%) hebben kinderen in zowel basis- als secundair onderwijs, 622 respondenten (66,0%) enkel in het basisonderwijs en 148 (15,7%) enkel in het secundair onderwijs. Van al deze ouders zijn er 273 ouders (29,0%) met minstens één kind met specifieke onderwijsbehoeften.

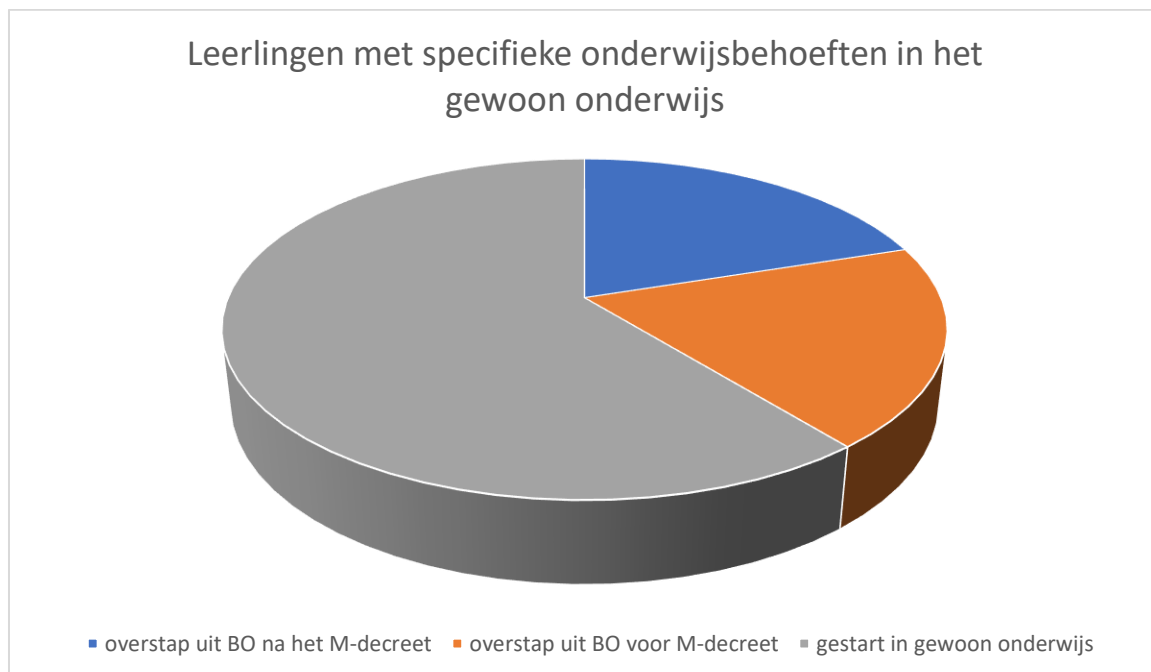
Ouders van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs

Van de bevroegde ouders geven er 215 (23,5%) aan dat hun kind met specifieke onderwijsbehoeften les volgt in het gewoon onderwijs. Dat is 78,8 % van de bevroegde ouders van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften en 24,3% van de bevroegde ouders met kinderen in het gewoon onderwijs.

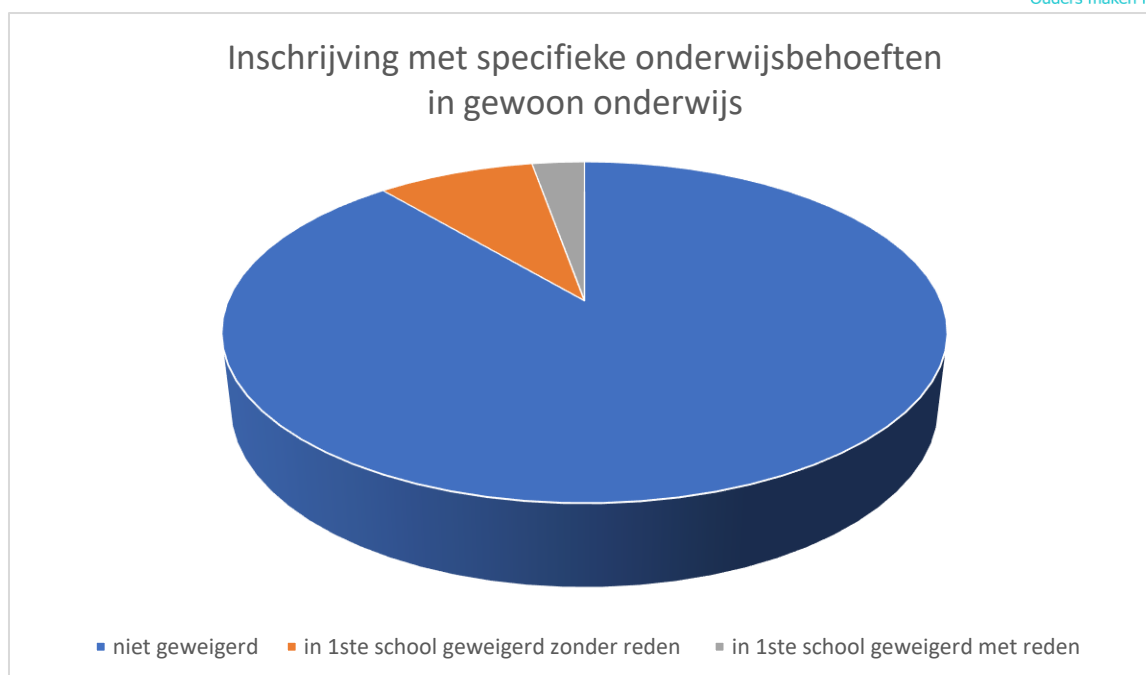
Inschrijving in het gewoon onderwijs

45 van deze kinderen (39%) komt uit het buitengewoon onderwijs. 23 leerlingen (51,1%) stapten over na de invoering van het M-decreet. 22 (48,9%) deden dat al voor de invoering van het M-decreet.

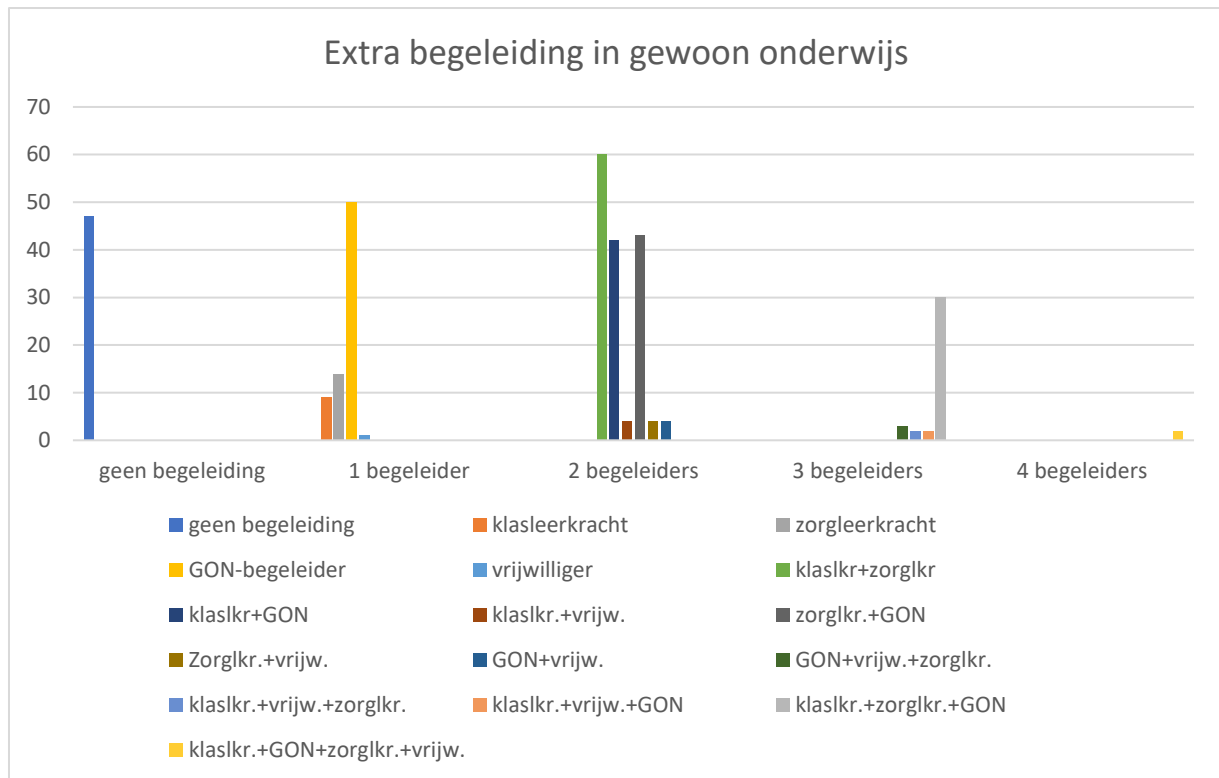
De redenen die de ouders aanhalen, zijn uiteenlopend. 9 ouders geven aan omwille van het M-decreet overgestapt te zijn, 5 omdat ze het gewoon onderwijs beter vinden dan het buitengewoon, 5 ouders op aanraden van de school of in overleg, 5 omwille van kind-factoren zoals interesse in een bepaalde richting, zelf in het gewoon onderwijs willen zitten of er klaar voor zijn. 4 ouders stapten over omdat hun kind door buitengewoon onderwijs te volgen gegroeid is en nu wél klaar is voor het gewoon onderwijs, 3 ouders omdat ze vinden dat hun kind meer kansen krijgt in het gewoon onderwijs, 3 ouders omdat ze niet tevreden zijn over de school buitengewoon onderwijs van hun kind en 1 ouder wordt verplicht zijn of haar kind in het gewoon onderwijs les te laten volgen.

De meeste ouders (191; 88,8%) kunnen hun kind inschrijven in de eerste school van hun keuze. Van de overige 11,2% van de ouders (24) weet slechts 25% (6) waarom hun kind geweigerd wordt in de school waar ze eerst probeerden in te schrijven. De redenen die volgens de ouders door deze scholen aangehaald worden zijn: onvoldoende draagkracht van de school (2), het kind vraagt te veel tijd of te veel extra werk (3), de school heeft geen ervaring met inclusie of er zitten te veel leerlingen in de klas waardoor de school niet de gepaste omkadering kan bieden.

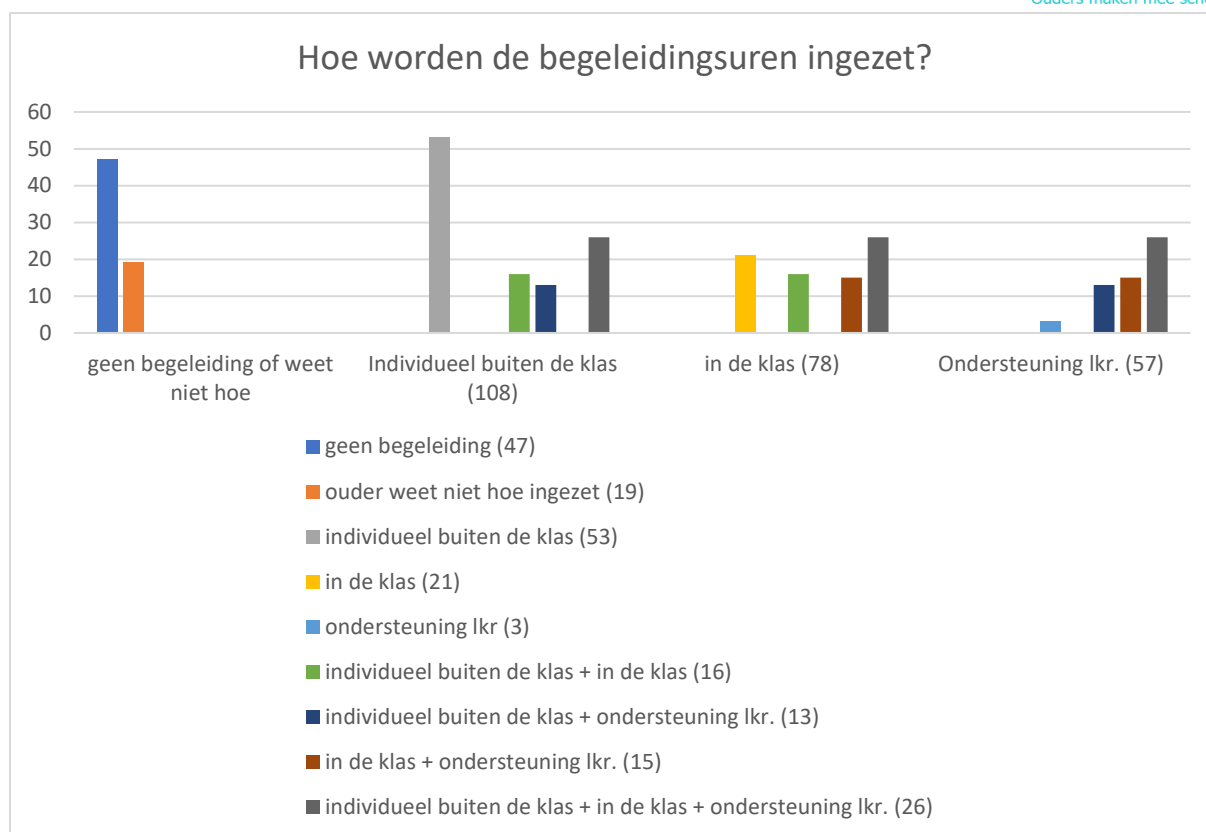

Begeleiding en ondersteuning

Er wordt volgens 78,1 % van de ouders (168) van een kind met specifieke onderwijsbehoeften dat les volgt in het gewoon onderwijs extra begeleiding voor hun kind voorzien. Deze begeleiding wordt gegeven door de GON-begeleiding (106), de zorgleerkracht (88), de klasleerkracht (83), een vrijwilliger of de ouder zelf (3), plusklas of hulp-juf (2). Verschillende leerlingen worden begeleid door meer dan één persoon. Een overzicht van het aantal begeleiders en de verschillende combinaties staan in de onderstaande grafiek. 35 ouders antwoorden dat hun kind extra begeleiding in buitenschoolse therapie krijgt (kine-logo-ergo-psycholoog-revalidatiecentrum,...). Het is onduidelijk of deze kinderen ook binnen de school extra begeleiding krijgen.

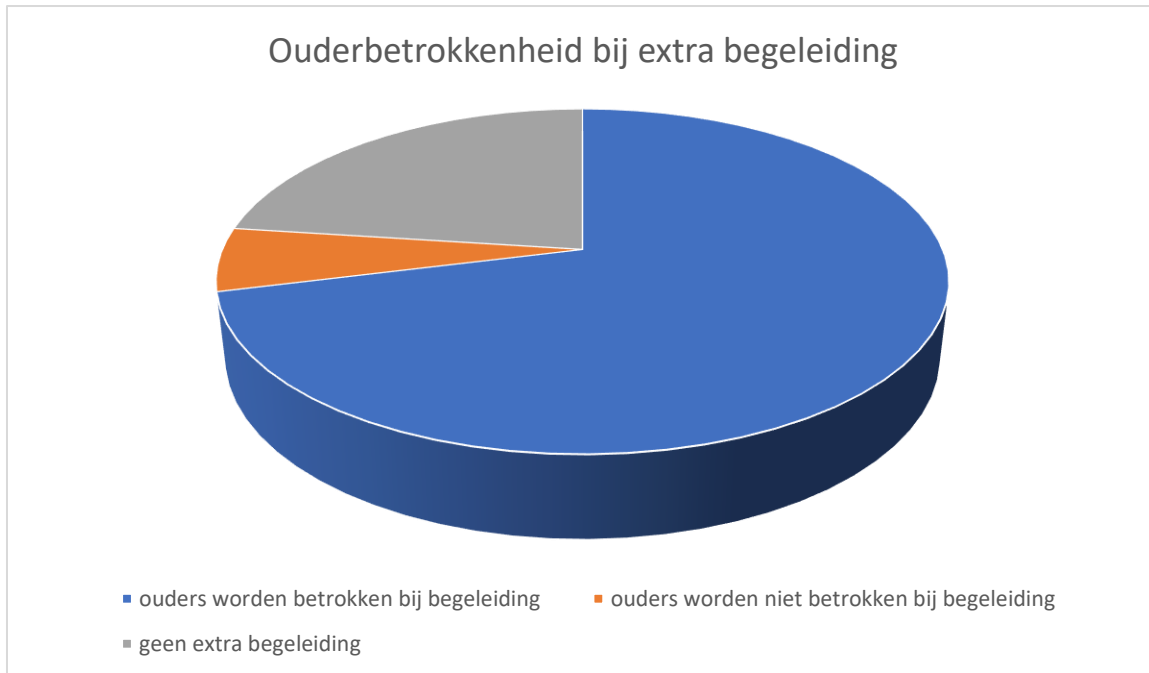

Extra begeleidingsuren kunnen individueel, binnen of buiten de klas ingezet worden, maar kunnen ook gebruikt worden om de leerkracht te ondersteunen. Volgens 108 ouders krijgt hun kind extra individuele begeleiding buiten de klas, 78 ouders zeggen dat hun kind in de klas extra begeleid wordt, 57 ouders zeggen dat de uren gebruikt worden om de leerkracht te versterken en 19 ouders weten niet hoe de uren ingezet worden.

Ouderbetrokkenheid bij de extra begeleiding

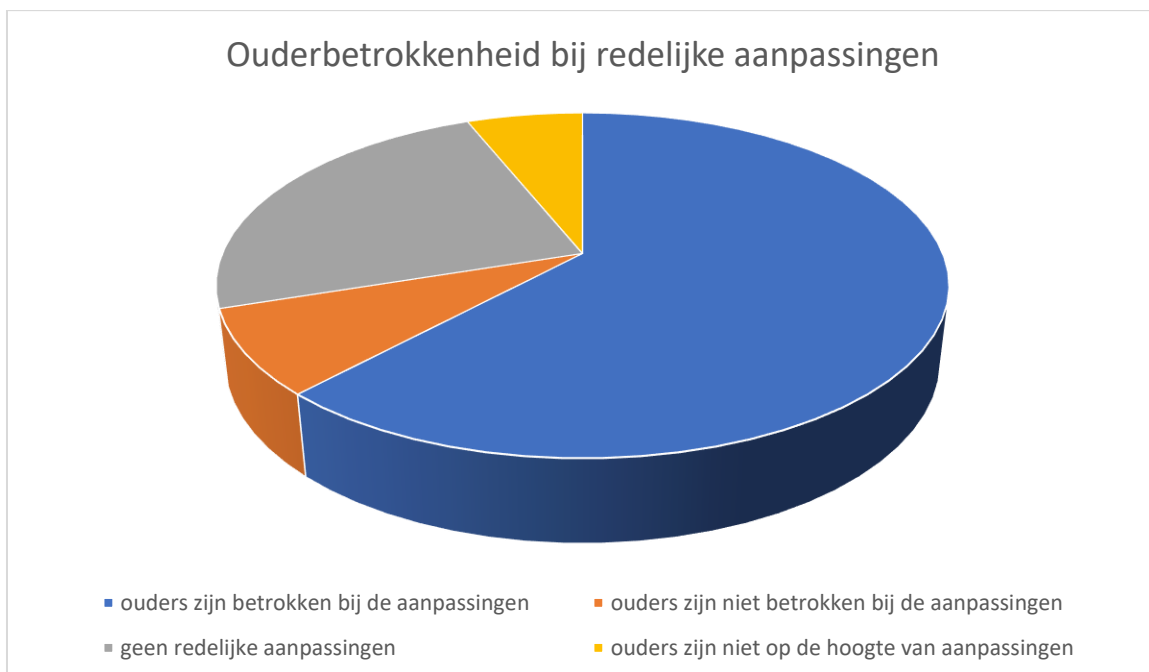
De meeste ouders (155; 78,1%) worden betrokken bij de begeleiding van hun kind, 13 (6,0%) niet. Dat gebeurt op verschillende manieren. Ouders worden betrokken doordat ze aanwezig zijn op een multidisciplinair overleg (53), via de GON-begeleiding of via de klas- of zorgtitularis (30). Volgens bijna alle ouders wordt gecommuniceerd over de begeleiding. Dat gebeurt meestal schriftelijk (via mail, smartschool of een heen-en-weerschriftje) (45) of via persoonlijk contact (formeel en informeel oudercontact) (52). Sommige ouders (9) communiceren via de telefoon.

Redelijke aanpassingen

Er worden volgens 151 ouders (70,2%) speciale aanpassingen voor hun kind gedaan. 51 ouders (23,7%) zeggen dat er geen speciale aanpassingen voor hun kind gedaan worden en 13 ouders (6,0%) weten niet of er speciale aanpassingen voor hun kind gedaan worden.

132 ouders (87,42% van de ouders van kinderen met redelijke aanpassingen) worden betrokken bij de aanpassingen voor hun kind, 17 (11,26%) niet. 2 ouders (1,32%) weten niet of ze betrokken worden.

Moelijkheden in het gewoon onderwijs

Via een open vraag hebben we gepolst naar de moeilijkheden die ouders van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften ondervinden in het gewoon onderwijs. Ouders (26) kaarten aan dat er een tekort

aan begeleiding is, dat het aantal uren GON te beperkt is of dat 2 jaar GON te kort is. Er wordt ook aangehaald dat het verkrijgen van het recht op GON veel moeilijker geworden is sinds de invoering van het M-decreet. Verder zijn er 3 ouders die aanklagen dat externe begeleiding (therapeuten of ouders zelf) niet toegelaten wordt op school.

Leerkrachten hebben volgens ouders (28) te weinig expertise, te weinig geduld, onvoldoende ervaring of motivatie om met deze kinderen om te gaan of ze hebben een verkeerde aanpak. Verschillende ouders benadrukken wel dat dit niet voor alle leerkrachten geldt.

Ouders (31) halen ook typische moeilijkheden aan voor kinderen met specifieke onderwijsbehoeften, zoals een te hoog tempo, prestatiedruk, te weinig differentiatie of te moeilijke leerstof. Nochtans heeft het M-decreet hiervoor de Sticordi (nu: Redicodis) maatregelen voorzien. Vier ouders zeggen letterlijk dat Sticordi-maatregelen niet gevolgd worden door alle leerkrachten of dat de school ze niet wil toepassen.

Acht ouders geven aan dat ook andere aanpassingen, noodzakelijk voor hun kind, niet mogelijk zijn. Ouders (12) maken zich zorgen over de klas- en schoolcontext die onaangepast is voor hun kind. Zo zijn er te grote klasgroepen, zijn er te veel prikkels in de klas en op de speelplaats, zijn de evaluatiesystemen niet aangepast of is het te druk.

Het welbevinden van kinderen komt volgens 18 ouders serieus in het gedrang door de gevolgen van het M-decreet. Ze spreken over schoolmoeheid, onbegrip van leerkrachten, het bestempeld worden als het stoute kind en pestgedrag tegenover hun kind. Drie (3) ouders zeggen dat ze hun kind in het buitengewoon onderwijs les willen laten volgen omdat dit beter is voor hun kind, maar dat dit (nog) niet mogelijk is.

7 ouders geven aan dat de communicatie niet goed loopt. 5 ouders vinden het ontbreken van continuïteit een probleem, ze moeten telkens opnieuw hun verhaal doen en het lijkt soms dat ze ieder schooljaar opnieuw van nul moeten beginnen. Ook het kind moet zich constant aanpassen aan een andere manier van aanpak door de nieuwe leerkracht.

Er wordt ook extra belasting bij de ouders (9) gelegd. Er wordt verwacht dat zij zorgen voor een vrijwilliger die mee komt helpen in de klas, dat ze zorgen voor hulpmiddelen en dat ze hun kind thuis extra ondersteuning geven. Ook financieel worden deze ouders (4) extra belast. Dit gaat over de aankoop van een laptop of andere aanpassingen, het laten volgen van noodzakelijke therapie en het minder kunnen gaan werken van één van de ouders. Ouders werken minder om bij te kunnen springen in de klas of om hun kind na schooltijd naar therapie te brengen.

Andere bezorgdheden van ouders

In een open vraag op het einde van de vragenlijst hebben we gepolst naar eventuele bezorgdheden van ouders rond het M-decreet.

Ouders zijn zeer bezorgd over het behoud van de GON-begeleiding. Ook over de begeleiding in het algemeen zijn ze bezorgd. Die voldoet niet altijd, er is te weinig begeleiding, te korte begeleiding of er is te weinig expertise. Sommige ouders halen aan dat ze er niet in slagen om extra begeleiding voor hun kind te krijgen, meestal omdat er (nog) geen diagnose is. Andere ouders zeggen dat het M-decreet er niet voor alle leerlingen met bepaalde moeilijkheden is. Denk maar aan leerlingen die hoogbegaafd zijn of leerlingen met bepaalde, minder zichtbare, psychische problemen. Sommige ouders geven aan dat ze willen dat de begeleiding leerlinggericht blijft.

Er zijn ook ouders die zeer tevreden zijn over de begeleiding van hun kind. Er wordt aangehaald dat sommige aanpassingen, bijvoorbeeld extra structuur in de klas, alle leerlingen ten goede komt.

Verschillende ouders zijn bang dat hun kind gedemotiveerd raakt of schoolmoe wordt. Ze vinden dat hun kind beter in het buitengewoon onderwijs zou zitten maar slagen er niet in hun kind daar te krijgen. Dat is een trage en moeilijke weg.

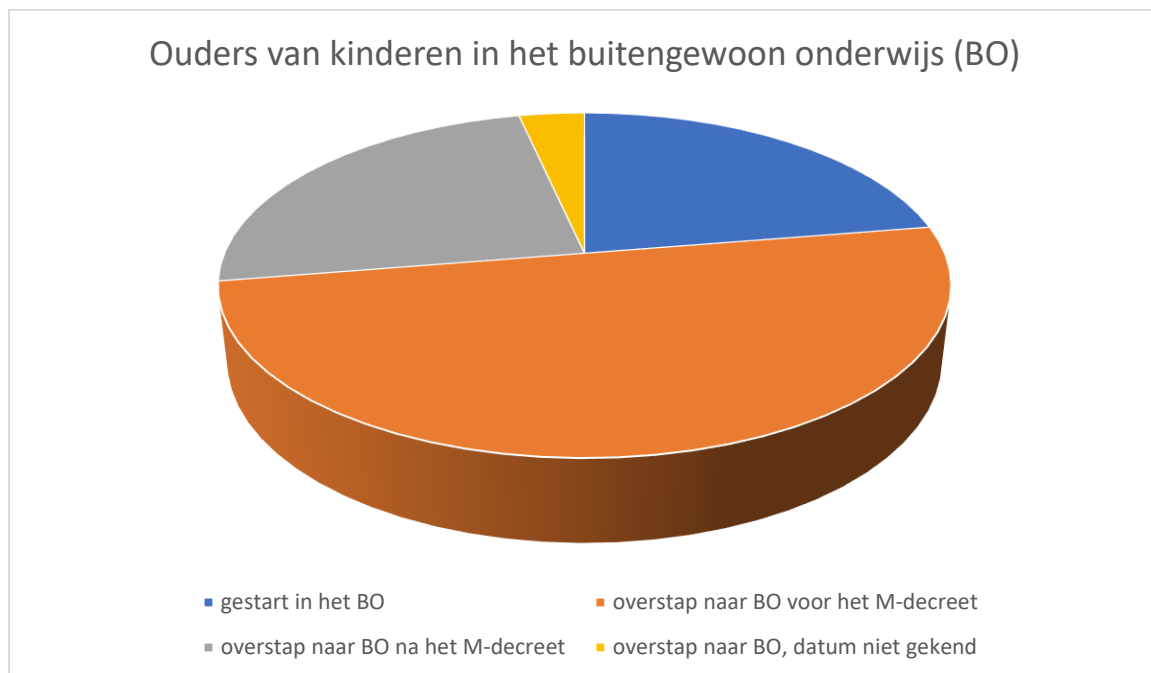
Soms zijn er redelijke aanpassingen die, door sommige leerkrachten, niet gevolgd worden. Ouders voelen zich in dat geval machteloos.

Ouders zijn bezorgd over de kwaliteit van het onderwijs. Ze denken dat de niveaoverschillen te groot zijn, dat het niveau in het beroepsonderwijs omlaag zal gaan en dat de klassen te groot zijn.

In het resultatenrapport staat een uitgebreidere samenvatting van de antwoorden op deze vraag.

Ouders van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften in het buitengewoon onderwijs

Er zijn 58 ouders waarvan de kinderen in het buitengewoon onderwijs zitten (21,2% van alle ouders van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften). 45 leerlingen (77,6%) komen uit het gewoon onderwijs. 14 (31%) schakelden over na de invoering van het M-decreet, 29 (64,4%) ervoor. 2 ouders weten niet wanneer ze de overstap gemaakt hebben. Om aan te geven waarom ze de overstap van het gewoon naar het buitengewoon onderwijs maakten, kunnen de ouders één of meer redenen aankruisen of zelf opgeven. 17 ouders maakten zelf de keuze voor deze overstap. 32 maakten de overstap omdat het hen aangeraden was en ze het zelf een goed idee vonden. 6 maakten de overstap omdat dit aangeraden werd, ze vonden het zelf geen goed idee maar hadden geen alternatief. Er is 1 ouder die geen reden aangeeft en 1 ouder die een andere reden aangeeft, maar deze niet verduidelijkt.

Bezorgdheden van ouders

Uit een open vraag over de bezorgdheden van ouders met kinderen in het buitengewoon onderwijs over het M-decreet blijkt dat deze ouders zich zorgen maken over de vraag of hun kind in het buitengewoon onderwijs kan blijven. Ouders geven aan tevreden te zijn over het buitengewoon onderwijs. Ze zijn bang dat het gewoon onderwijs te weinig middelen zal hebben en te weinig of onvoldoende gespecialiseerde begeleiding zal kunnen bieden. Ook vrezen ze dat het welbevinden en de schoolresultaten van hun kind gaan dalen. Ouders kaarten ook aan dat de doorstroom naar het buitengewoon onderwijs zeer traag en moeilijk verloopt, waardoor hun kind te lang in het gewoon onderwijs is blijven zitten.

In het resultatenrapport staat een uitgebreidere samenvatting van de antwoorden op deze vraag. In de bijlage van het resultatenrapport staan alle antwoorden van de ouders gebundeld.

Extra bevraging

Meerdere directies van het buitengewoon onderwijs geven aan dat het verspreiden van een bevraging moeilijk of onmogelijk is. Eén directie van een school buitengewoon secundair onderwijs nam zelf een verkorte enquête af bij de ouders. Dat gebeurde mondeling tijdens het oudercontact en waar nodig met pictogrammen. Deze school heeft ervaring in het op deze manier bevragen van ouders. Omdat deze school 61 ouders uit het buitengewoon onderwijs bereikte, vinden we het relevant om ook hun

resultaten op te nemen in dit rapport. In deze school kwamen 81 ouders naar het oudercontact, van wie 61 ouders de bevraging invulden. Van deze ouders kennen 7 ouders (11%) het M-decreet. De andere 89% (54) kent het M-decreet niet. Bijna alle ouders (60; 98%) zijn tevreden over het buitengewoon onderwijs, 1 (1%) niet. Eénendertig ouders (50%) maakten zelf de keuze om hun kind in te schrijven in het buitengewoon onderwijs, aan 24 ouders (39%) werd aangeraden om dat te doen en ze vonden het zelf een goed idee. Zes ouders (11%) hebben hun kind ingeschreven in het buitengewoon onderwijs omdat het niet anders kon, maar ze vonden het zelf geen goed idee. Alle ouders (61, 100%) vinden dat ze betrokken worden bij de begeleiding van hun kind. De school vroeg ook van wie de leerlingen extra ondersteuning krijgen, deze antwoorden zijn opgenomen in de resultaten.

Ouders van kinderen zonder beperking in het gewoon onderwijs

Er worden 669 vragenlijsten ingevuld door ouders van kinderen zonder specifieke onderwijsbehoeften. 247 van hen (36,9%) weten dat er een kind met een beperking op de school van hun kind zit. 46 ouders (6,9%) geven aan dat er geen kind met een beperking op de school van hun kind zit. De overige 376 ouders (56,2%) weten niet of er een kind met een beperking op de school van hun kind zit.

Om te peilen naar de mening van deze ouders vragen we hen om aan te geven in welke mate ze akkoord zijn met een aantal stellingen. Hieruit kunnen we de volgende conclusies trekken.

De meeste ouders (594; 88,8%) zijn ermee akkoord (helemaal of een beetje) dat het positief is als er ook kinderen met een beperking op de school van hun kind zijn. Bijna 7% (94; 6,7%) is hier helemaal niet mee akkoord.

Er zijn meer ouders (616; 92,1%) akkoord (een beetje of helemaal) met de stelling dat hun kind groeit en leert door de omgang met kinderen met een beperking. 44 (4,6%) ouders zijn hier helemaal niet mee akkoord.

Over de stelling 'ik denk dat mijn kind niet meer de aandacht krijgt die het nodig heeft als er ook kinderen met een beperking op school zitten' is 34,8% (233) helemaal niet akkoord, 33,3% (223) een beetje en 18,1% (121) helemaal akkoord.

Ook over het behouden van de leskwaliteit als er leerlingen met beperkingen in de klas zitten, zijn de meningen verdeeld. 29,9% (200) is helemaal niet akkoord, 33,2% (222) is een beetje akkoord en 22,0% (147) is helemaal akkoord.

We vroegen aan de ouders die weten dat er een kind met een beperking bij hun kind op school zit (247 ouders) of ze een verandering merken bij hun kind. 7 ouders (2,8%) vinden dat hun kind zich beter voelt sinds er een kind met een beperking op school zit. 16 ouders (6,5%) vinden dat hun kind zich niet meer goed voelt op school sinds er een kind met een beperking op school zit. 198 ouders (80,2%) merken geen verschil in het welbevinden van hun kind op school. 10 ouders (4,0%) merken dat de resultaten van hun kind achteruit gegaan zijn. Bij geen enkel kind zijn de resultaten gestegen sinds er een kind met een beperking op school zit. 3 ouders geven aan dat er storend gedrag is van het kind met een beperking, 2 ouders geven aan dat hun kind moeilijk kan omgaan met het kind met een beperking, 1 ouder zegt dat haar kind beschermend gedrag vertoont tegenover het kind met een beperking, 1 ouder merkt dat er pestgedrag is, 1 ouder merkt dat het stress-niveau van haar kind gestegen is en 1 ouder merkt dat haar kind het gedrag van het kind met een beperking nabootst. 1 ouder geeft een genuanceerd antwoord: "*Er is wel een verschil tussen 'beperkingen'. Een leerling met zware ADHD die de lkr en de andere lln heel vaak en intens stoort, is nadelig voor het leerrendement van mijn kind. Een leerling met zeer zware dyslexie, is minder een probleem voor mijn kind. Een fysieke handicap kan een verrijking zijn bij mijn kind.*"

Bezorgdheden van ouders

Op het einde van de vragenlijst krijgen ouders de kans om bezorgdheden over het M-decreet te noteren. Verschillende ouders uit het gewoon onderwijs van kinderen zonder specifieke onderwijsbehoeften geven aan dat inclusie in het onderwijs positief is. Hun grootste bezorgdheden gaan over de leerkracht. De ouders zijn ongerust over de extra belasting die het M-decreet betekent

voor leerkrachten. Ze zijn bezorgd over de middelen die leerkrachten ter beschikking hebben en ze vrezen dat die niet voldoen.

Ouders zijn ook bezorgd over het welbevinden en de veiligheid van hun eigen kind. Ze vrezen dat er te weinig uitdaging is voor hun kind, dat hun kind te weinig aandacht krijgt, dat er te veel lawaai is of dat hun kind als buffer gebruikt wordt tussen twee leerlingen met bijvoorbeeld ernstige concentratieproblemen. Ze vrezen voor de veiligheid van hun kind, zowel fysiek als emotioneel, omdat er kinderen met ernstige gedragsproblemen in de school van hun kind zitten.

Ouders zijn ook bezorgd over het welbevinden van de kinderen met specifieke onderwijsbehoeften. Ze zeggen dat er zeker kinderen zijn die in het gewoon onderwijs op hun plaats zitten, maar dat het afhankelijk is van hun beperking. Ze denken dat deze kinderen gepest kunnen worden, dat ze overbevraged kunnen worden en ze klagen de moeilijkere weg aan om naar het buitengewoon onderwijs te kunnen gaan. Ouders zijn ook bang voor een ongelijkheid tussen leerlingen. Zo denken ze dat leerlingen met lichtere beperkingen of minder opvallende beperkingen niet de nodige ondersteuning gaan krijgen.

Ook voor de kwaliteit van het onderwijs wordt gevreesd, omwille van een niveaudaling en te grote klassen.

In het resultatenrapport staat een meer uitgebreide samenvatting.

Vaststellingen op basis van de bevraging

Ouders waren duidelijk zeer gemotiveerd om deze vragenlijst in te vullen. Tot op het moment dat de vragenlijst afgesloten werd kwamen er antwoorden bij. Daarna kregen we nog mails van ouders die de deadline gemist hadden. We werden ook telefonisch benaderd door ouders die hun persoonlijk verhaal wilden vertellen zodat we hun bekommernissen konden meenemen. We zijn niet op deze vragen ingegaan, maar durven wel voorzichtig concluderen dat er een grote behoefte is bij ouders om over het M-decreet hun mening te geven.

Omdat deze vragenlijst via een doorgemaakte link verspreid werd onder de ouders, heeft een groep niet de kans gehad deze in te vullen. Niet alle ouders hebben immers een computer en internet. Twee scholen voor buitengewoon onderwijs hebben, omwille van deze reden, maar ook omdat veel van hun ouders anderstalig zijn, gevraagd om voor hun ouders een papieren vragenlijst te voorzien eventueel met pictogrammen. Op deze vraag konden we niet ingaan. Eén school heeft zelf initiatief genomen om haar ouders op een andere manier te bevragen en heeft ons de resultaten van de eigen bevraging bezorgd. Deze resultaten hebben we opgenomen in ons rapport maar niet meegeteld met de resultaten van de oorspronkelijke bevraging.

Omdat de link in het buitengewoon onderwijs minder verspreid werd en omdat er minder respons was van ouders uit het buitengewoon onderwijs, is de mening van deze groep in de resultaten van deze bevraging onderbelicht. Alle leerlingen in het buitengewoon onderwijs hebben specifieke onderwijsbehoeften. De totale groep van ouders van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften is dus waarschijnlijk veel groter.

Om de ouders niet te overbevragen kozen we ervoor om hen de vragenlijst voor één kind te laten invullen, ook als er meerdere kinderen in het gezin waren. De vragenlijst werd zo opgesteld dat als er een kind in het gezin was met specifieke onderwijsbehoeften, de vragenlijst ingevuld werd voor dat kind. Hierdoor is er waarschijnlijk een onderschatting van het aantal kinderen in het gewoon onderwijs zonder specifieke onderwijsbehoeften. Maar ook de groep kinderen met specifieke onderwijsbehoeften is waarschijnlijk groter. Er zijn immers ook gezinnen met meerdere kinderen met specifieke onderwijsbehoeften.

Uit de open vragen komen een aantal onderwerpen naar voor die verder onderzoek vragen. We denken hier onder andere aan:

- de belasting van ouders, het kind en het gezin n.a.v. de buitenschoolse begeleiding en therapie;

- de specifieke moeilijkheden die leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en hun ouders ondervinden in het gewoon onderwijs;
- het welbevinden van deze kinderen;
- de verwachtingen die scholen stellen aan deze ouders;
- de moeilijkheden waar ouders tegenaanlopen in verband met het maken en naleven van afspraken over redelijke aanpassingen;
- de extra financiële inspanningen die ouders moeten doen;
- de keuze voor gewoon of buitengewoon onderwijs en de motivatie voor deze keuze van ouders die momenteel een kind in het buitengewoon onderwijs hebben;
- de bezorgdheden van kansarme ouders van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften.

Conclusies en aanbevelingen van KOOGO

Maar liefst één kind op vier in het gewoon onderwijs heeft specifieke onderwijsbehoeften. Hiervan komt 39% uit het buitengewoon onderwijs. Dit wil dus zeggen dat meer dan 60% van deze kinderen altijd al in het gewoon onderwijs les volgde. Een kleine 80% van de kinderen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs krijgt extra begeleiding. We zijn bezorgd over de andere 20%. Zoals ouders zelf aangeven kan deze groep bestaan uit kinderen die nog geen diagnose hebben en uit kinderen waarvan de specifieke onderwijsbehoeften minder opvallend zijn. KOOGO wil dat álle kinderen met specifieke onderwijsbehoeften, ongeacht of er een diagnose is of niet, de juiste begeleiding krijgen.

Er is zeer veel ongerustheid over de begeleiding van deze kinderen in het gewoon onderwijs. Verdwijnt de huidige (GON-) begeleiding? Wordt er nog begeleiding voorzien? Hoeveel? Hoelang? Voldoet deze begeleiding?

En hoe zit het met de leerkrachten? Kan de leerkracht deze zorgvragen aan? Lukt dat in combinatie met grote klassen? Voelt de leerkracht zich sterk genoeg voor deze taak? Hoe zal de ondersteuning van de leraren er uitzien? Komt die ondersteuning voor de leraren mijn kind wel ten goede?

Wat met de andere kinderen in de klas? Blijft het onderwijsniveau voldoende hoog? Krijgen kinderen zonder specifieke onderwijsbehoeften nog voldoende aandacht?

Over al deze vragen maken ouders zich zorgen.

Ouders vragen meer duidelijkheid. KOOGO wil een duidelijke, transparante en toegankelijke informatiestroom naar de ouders én naar de scholen. Als alle partijen voldoende geïnformeerd zijn is het mogelijk om open te communiceren. Deze open communicatie is nodig om SAMEN de meest aangewezen onderwijsoplossing te vinden voor ieder individueel kind.

Hiervoor is het nodig dat de overheid het grote publiek voldoende informeert over het M-decreet en de concrete invulling hiervan.

Anderzijds hebben ouders, maar ook leerkrachten, vaak specifieke vragen. Er is nood aan een soort steunpunt of platform waar leraren en ouders terecht kunnen met praktische vragen, maar ook met vragen over de wetgeving zelf. Scholen, leerkrachten en ondersteuners zouden hier goede praktijken kunnen uitwisselen en van elkaar kunnen leren.

We merken dat er een vrij grote ouderbetrokkenheid is (87,42%) bij het bepalen van de redelijke aanpassingen. Dat is positief. Toch willen we benadrukken dat het belangrijk is dit blijvend te stimuleren. Ouders blijven een belangrijke partner in het bepalen van redelijke aanpassingen.

We merken ook op dat er veel ouders zijn die de kar trekken. Ze zijn mondig en slagen erin om de partijen rond de tafel te krijgen en komen voor hun kind op. Zij zijn de expert over hun kind en ze slagen erin om de juiste redelijke aanpassingen te eisen waardoor de kansen van hun kind stijgen. Ouders geven aan zeer veel te investeren in de redelijke aanpassingen. Dat kan gaan van het aankopen van bepaalde materialen tot het voorzien van een extra begeleider in de klas. KOOGO vindt de inzet van deze ouders bewonderenswaardig. Ook het feit dat scholen durven openstaan voor de

inbreng van deze ouders is zeer positief. Maar KOOGO is ook bezorgd. Het kan immers niet zijn dat de kansen die een kind met specifieke onderwijsbehoeften krijgt vooral afhangt van vaardigheden van de ouders. Er moet een duidelijke omkadering zijn die ervoor zorgt dat er voor ieder kind het onderste uit de kan gehaald wordt, onafhankelijk van de mogelijkheden van de ouders. Om dit te kunnen bereiken is het aangewezen dat er voor ieder kind met specifieke onderwijsbehoeften iemand is die, naast de ouder, de kansen van dit kind maximaal verdedigt. De taak van deze persoon is om ervoor te zorgen dat de onderwijskansen van dit kind optimaal benut worden. Een andere belangrijke taak zou het garanderen van continuïteit kunnen zijn door informatie over het kind tijdig door te geven aan de leerkracht van het volgende jaar. Zo kan voorkomen worden dat het kind ieder jaar anders aangepakt wordt en dat de ouders jaar na jaar opnieuw hun verhaal moeten doen.

Niet enkel de zuivere onderwijskansen, maar ook het welbevinden van het kind is erg belangrijk. Een kind dat zich niet goed voelt, schoolmoe of gedemotiveerd is, kan onmogelijk hetzelfde leren dan wanneer het zich wel goed voelt. Hier moet rekening mee gehouden worden. Daarom is het belangrijk dat iedere beslissing weloverwogen genomen wordt én voldoende snel geoperationaliseerd wordt. Het kan niet zijn dat kinderen jaren aan een stuk “op de verkeerde plek” zitten. Zolang het gewoon onderwijs, aan kinderen met een beperking, niet hetzelfde kan bieden als het buitengewoon onderwijs moet de doorstroom van en naar het buitengewoon onderwijs vlot kunnen verlopen. Evenals het toekennen én uitvoeren van redelijke aanpassingen door alle betrokkenen.